

Volop handvatten om *thematiseren* met jonge kinderen vorm te geven

In een hoekje spelen kleuters winkeltje, later gaan ze appels tellen en 's middags leest de juf een boekje voor over de markt. Een thema als 'boodschappen doen' lijkt simpel, maar kleine, actieve thema's sluiten écht aan bij de belevingswereld van kinderen. In je onderwijs kun je er bovendien alle kanten mee op. Een mix van onderwijsactiviteiten, afgestemd op het thema, zorgt dat kinderen spelenderwijs leren. Voor scholen die thematisch werken naar een hoger niveau willen brengen, ontwikkelde SLO de handreiking *Thematiseren met jonge kinderen*.

Om je te helpen de kwaliteit van je onderwijs verder te verbeteren, ontwikkelen we regelmatig producten en diensten ter ondersteuning. Een mooi voorbeeld zijn de zes masterclasses die SLO in 2019 organiseerde voor de voor- en vroegschoolse educatie. Die gingen over onderwerpen als visie op het jonge kind, spel & spelbegeleiding en digitale geletterdheid.

Samenwerking leerkrachten en leerlingen

Gäby van der Linde, leerplanontwikkelaar SLO: "We wilden de informatie uit de masterclasses bundelen in een compacte, praktische handreiking, speciaal voor schoolbegeleiders die met het onderwerp aan de slag willen. De interactieve pdf *Thematiseren met jonge kinderen* is de eerste in de reeks en werd ontwikkeld door SLO en onderwijsadviseurs Aafke Bouwman en Sigrid Houtsma. De handreiking is bedoeld voor schoolbegeleiders die leerkrachten willen helpen om beter te thematiseren. Veel kleutergroepen en voorschoolse voorzieningen werken wel thematisch, maar moeten de stap naar thematiseren nog zetten."

De kip legt eieren

Thematiseren is beredeneerd werken met een thema, waarbij leerkrachten en leerlingen samen eigenaar van het thema zijn. Zo leren kinderen de wereld kennen. Dit aan de hand van een gevarieerd onderwijsaanbod van betekenisvolle activiteiten, die met elkaar samenhangen en gekoppeld zijn aan leerdoelen. Bij thematiseren staat het thema de hele schooldag in alles centraal. Veel scholen kiezen vaak nog te brede thema's. Dat maakt het thema voor kinderen soms minder interessant en voor leerkrachten is het lastiger in te vullen. "Door het thema klein en actief te maken, gaat het meer leven bij kinderen", zegt Martin Klein Tank, leerplanontwikkelaar SLO. "Een thema als 'de kip legt eieren' spreekt meer tot de verbeelding dan 'kinderboerderij'."

Thema tot leven brengen

De handreiking van SLO is ingedeeld in de drie fasen van thematiseren: voorbereiden, uitvoeren en evalueren. Gäby: "We beschrijven de activiteiten in elke fase en geven voorbeelden, tips en links naar ondersteunde producten en verdiepende literatuur. Hoe maak je thema's betekenisvol? Hoe zorg je voor de juiste mix aan onderwijsactiviteiten? Hoe ga je met kinderen aan de slag? We koppelen de handreiking aan de aanbodsdoelen op de inhoudskaarten van SLO, zodat de leerkracht vooraf kan bepalen wat kinderen tijdens het thema moeten leren. De handreiking is interactief, zodat je direct kunt doorklikken naar aanvullende informatiebronnen."

Tips voor leerkrachten

De handreiking biedt concrete tips om het thematiseren goed vorm te geven. Zo is het belangrijk om het thema samen met de kinderen te vullen, zodat het meer gaat leven. Maak een thema speelbaar en verbind activiteiten, zodat het aanbod één geheel wordt. Richt je daarnaast op specifieke focusdoelen, zodat je de ontwikkeling van kinderen gericht kunt volgen. "Het is ook goed om de lat hoger te leggen", zegt Martin. "Scholen laten kinderen vaak in groepjes werken, afgestemd op niveau. Zonde, want als ze uitgedaagd worden kunnen kinderen verrassend grote sprongen maken. Tot slot wil ik leerkrachten adviseren om de evaluatie niet te vergeten. Blik na een thema uitgebreid terug op wat goed ging en wat beter zou kunnen. Zo kun je het thema de volgende keer nog beter inhoud geven."/>

De interactieve handreiking vind je op: <https://jongekind.slo.nl>